

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la excepția de neconstituționalitate

Comisia de Evaluare a Judecătorilor împotriva
Consiliului Superior al Magistraturii, terț Ion Bulhac
(evaluarea externă conform Legii nr. 252/2023)

*(Dosarul nr. 3-11/26
Nr. PIGD 2-26109030-01-3-25082026)*

28 septembrie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în ședință publică cererea terțului Ion Bulhac privind sesizarea Curții Constituționale,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Vladislav Gribincea, *Președinte,*

Ana Cucerescu,

Ion Munteanu, *judecători,*

cu participarea grefierului Egor Soroceanu,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Pe rolul Curții Supreme de Justiție se află cauza administrativă nr. 3-11/26, intentată prin contestația Comisiei de Evaluare a Judecătorilor (Comisia) împotriva Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), terț Ion Bulhac. Prin contestație se solicită anularea Hotărârii CSM nr. 358/23, din 04 august 2026, și constatarea nepromovării evaluării externe de către judecătorul Ion Bulhac.

2. Prin raportul din 12 iunie 2025, Comisia a propus nepromovarea evaluării. Prin Hotărârea nr. 693/50 din 30 decembrie 2025, CSM a respins raportul și a dispus reevaluarea. La 16 iunie 2026, Comisia a aprobat raportul de reevaluare, propunând din nou nepromovarea. Prin hotărârea contestată, CSM a respins raportul de reevaluare și a constatat promovarea evaluării de către Ion Bulhac.

3. Contestația a fost depusă la 25 august 2026. Prin încheierea din 28 august 2026, aceasta a fost primită spre examinare, ședința fiind fixată pentru 28 septembrie 2026.

4. La 21 septembrie 2026, Curtea a primit cererea terțului privind excepția de neconstituționalitate. Ion Bulhac a solicitat sesizarea Curții Constituționale în privința efectului normativ cumulat al sintagmelor „comisia de evaluare a stabilit că” din art. 11 alin. (2), „sau de către comisia de evaluare” din art. 19 alin. (1) și „sau nepromovarea” din art. 19 alin. (5) pct. 2) lit. c) din Legea nr. 252 din 17 august 2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor. Cu titlu principal, el solicită o interpretare conformă Constituției, iar subsidiar, declararea neconstituționalității sintagmelor în măsura în care efectul lor cumulat ar permite o asemenea soluție. În motivare sunt invocate garanțiile statului de drept, accesului la justiție, previzibilității legii, dreptului la apărare, vieții private, dreptului la muncă și proporționalității, precum și independența judecătorilor și rolul constituțional al CSM, prin raportare la art. 1 alin. (3), 4, 20, 23, 26, 28, 43, 54, 116, 121¹ și 123 din Constituție, în corelație cu art. 6 și 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

5. În ședința de judecată, reprezentanta CSM, Olesea Ciobanu, și terțul Ion Bulhac, reprezentat de avocatul Vasile Nicoară, au solicitat admiterea cererii

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate. Reprezentanții Comisiei, Valeriu Cernei și Roger Gladei au lăsat soluționarea cererii la discreția instanței de judecată.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ ȘI JURISPRUDENȚA RELEVANTĂ

6. Art. 195 Cod administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.”

7. Art. 12¹ Cod de procedură civilă:

„(1) În cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională.

(2) La ridicarea excepției de neconstituționalitate și sesizarea Curții Constituționale, instanța nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

a) obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia ori este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

d) nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.

(3) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune printr-o încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă pînă la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate se amîna pledoariile.

(4) Dacă nu sînt întrunite cumulativ condițiile specificate la alin. (2), instanța refuză ridicarea excepției de neconstituționalitate printr-o încheiere care poate fi atacată odată cu fondul cauzei.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

8. Pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate este necesară întrunirea cumulativă a tuturor condițiilor prevăzute la art. 12¹ alin. (2) din Codul de procedură civilă. Prin [hotărârea nr. 2/2016](#), Curtea Constituțională a explicat că judecătorul ordinar nu se va pronunța asupra temeiniciei sesizării, sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, ci se va limita exclusiv la

verificarea întrunirii condițiilor legale. Verificarea constituționalității este competența exclusivă a Curții Constituționale.

9. În primul rând, obiectul excepției îl constituie dispoziții ale unei legi. Controlul constituționalității acestora intră în competența Curții Constituționale, potrivit art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție.

10. În al doilea rând, cererea este formulată de Ion Bulhac, participant la proces și titular al situației juridice vizate nemijlocit de contestație. Excepția invocă protejarea propriilor drepturi, deoarece Comisia solicită constatarea nepromovării evaluării sale. Condiția referitoare la subiectul care solicită ridicarea excepției este, așadar, îndeplinită.

11. În al treilea rând, prevederile contestate sunt aplicabile cauzei. Articolul 11 alin. (2) privește constatarea neîndeplinirii criteriului de integritate etică, pe care se întemeiază rapoartele Comisiei; art. 19 alin. (1) reglementează dreptul Comisiei de a contesta hotărârea CSM; art. 19 alin. (5) pct. 2) lit. c) reglementează soluția de constatare a nepromovării solicitată prin contestație. Efectul lor cumulat are o legătură directă cu obiectul litigiului, în care CSM a constatat promovarea după reevaluare, iar Comisia solicită soluția contrară.

12. Jurisprudența constituțională anterioară nu înlătură, în limitele verificării efectuate la această etapă, posibilitatea sesizării cu critica formulată. Nu a fost constată identitatea obiectului și a criticii cu o problemă deja tranșată care să împiedice ridicarea excepției.

13. Prin hotărârea nr. 2/2025, Curtea Constituțională a recunoscut art. 19 alin. (5) din Legea nr. 252/2023 nu contravine art. 6 și 116 din Constituție. Totuși, argumentele invocate pun în discuție aspecte juridice care nu au fost analizate în hotărârea Curții Constituționale nr. 2/2025. Acestea se referă la dreptul Comisiei de evaluare de a contesta hotărârile Consiliului și dreptul Curții Supreme de Justiție de a constata nepromovarea evaluării când Consiliul a dispus promovarea evaluării. În aceeași hotărâre a fost clarificată și sarcina probațiunii la aplicarea Legii nr. 252/2023, însă argumentele invocate pentru declararea neconstituțională a sintagmei din art 11 alin. (2) sunt diferite de cele analizate anterior de către Curtea Constituțională. Prin urmare, și ultima condiție pentru ridicarea excepției de neconstituționalitate a fost îndeplinită (decizia CC [nr. 88/2025](#), § 17).

14. Din considerentele de mai sus, în conformitate cu art. 195 și art. 230 Cod administrativ și art. 12¹ Cod de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Admite cererea lui Ion Bulhac cu privire la sesizarea Curții Constituționale privind exercitarea controlului constituționalității unor prevederi din Legea nr. 252/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și procurorilor.

Se ridică excepția de neconstituționalitate și se remite Curții Constituționale sesizarea depusă în vederea examinării constituționalității următoarelor sintagme din Legea nr. 252/2023:

- a. „comisia de evaluare a stabilit că” din art. 11 alin. (2);
- b. „sau de către comisia de evaluare” din art. 19 alin. (1);
- c. „sau nepromovarea” din art. 19 alin. (5) pct. 2) lit. c).

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Vladislav Gribincea

Judecători

Ana Cucerescu

Ion Munteanu